

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhasábos peuit sor egyszeri hirdetésre 30 fillér; többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

«Népszerű méhészet»

a keleti, Abaúj-, Bereg-, Sáros-, Szepes-, Ung- és Zemplénmegyei, tótajkú nép számára. Írta és, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület támogatásával, kiadta Zsebrácsky Géza, palocsai (Sárosvárm.) r. k. plébános. 50 ábrával. Ára 70 fillér. Eperjes, 1910.*

Ha, a kedvező körülmények tekintetbevételével, valamely nemzetre indokolt a méhtenyésztéssel való fokozottabb foglalkozás, úgy elsősorban hazánk az az ország.

Ha a tejjel-mézrel folyó Alföld gazdája — a rövid tartamú ákác-zelegő mellett is — nagy haszonnal tenyésztik a méhet, mennyivel inkább indokolt, hogy, a méhlegelőt kivéve, minden egyéb gazdasági tekintetből mostohán ellátott Felvidék szegény népe fokozottabb mértékben karolja föl a méhészetet.

És mégis azt tapasztaljuk, hogy nálunk, Magyarországon, általában korántsem méltányolják annyira a méhészetet, mint a mennyire megérdemelné.

Amerika méztermelése már 1883-ban 61 millió dollár, vagyis 305 millió korona értéket képviselt. Magyarország méztermékeinek értéke 1908. évben 4.204,868 kor., ebből 2.040,000 kor. érték kerül kiviteltre és még mindig 206,600 koronát fizetünk behozott hitvány, osztrák tatárka-mézért.

Különösen pedig itt, a hasznos méhészetre kiválóan alkalmas keleti vármegyékben: Abaúj-, Bereg-, Sáros-, Szepes-, Ung- és Zemplénvármegyékben nemcsak stagnál a méhészet, hanem határozottan hanyatlak.

Vannak vármegyék, melyekre Magyarország 1908. évi méz- és viasztermésének 4.204,868 koronát kitevő értékéből 185—205 ezer korona is jut; ezzel szemben a mi keleti vármegyékben az 1908. évi méztermékek értéke ez:

Zemplén	54,020 kor.
Abaúj	37,536 »
Bereg	34,476 »

* Erről a, rendkívül hasznos és általános elismerést érdemlő munkáról szívesebben alig írhatunk, mint ha magát a szerző írta előszót közöljük. Szerk.

Ung	20,824 kor.
Szepes	20,200 »
Sáros	19,064 »

E hanyatlásnak principális oka — számos más hiány mellett — az, hogy ezen említett vármegyékben nincs senki, a ki az éppen legszegényebb s emellett hazafias érzelmű, becsületes tót népet a hasznosított modernebb méhészetre kioktassa.

E megyék magyar lakossága egyrészt nagyszámú magyar méhészeti könyvekből, másrészt a méhészeti vándortanítók előadásából megtanulhat méhészkedni, de a nem-magyarajkúak — nagobbára tótok — részére tót méhészeti könyv eddig még nem volt, a cseh vagy egyéb szláv nyelven írottakat keletitől-nyelvtől nem érti, a nevezett vármegyék vándortanítója pedig — minden jó tulajdonsága mellett — a tót népet nem taníthatja azért, mert egy szót sem tud tótul.

E vármegyék tótajkú lakossága tehát, ha méhészkedik, teszi azt a régi, barbár — természetesen nem jövedelmező — módon: szalmakosokban, a melyekből a méztermést a méhek kegyetlen kikénezése, meggyilkolásának «rendszer»-e mellett nyeri; előrehaladottabb, modern, jövedelmező méhészetről pedig ezen fenti hat vármegye tót népének eddig még soha nem írt senki és nem is beszélt senki.

Ennek aztán meg is van az «eredménye». Mert a statisztikai adatokból kitűnik, hogy a mily mértékben növekszik a fenti hat vármegyében a tótajkúak száma 47¹/₁₀-től 94¹/₁₀-ig, éppoly arányban fogy a méztermékek értéke 54 ezerről 19 ezer koronára.

Sajnos, hogy ezen szegény tót nép, úgy látszik, nemcsak a méhészettel, hanem más tekintetekben is rosszabbul áll, mert viszont a kivándorlás e fenti hat vármegyében az említett számadatokkal éppen fordított arányban áll, vagyis a mennyire kisebbedik az egyes vármegyékben a méztermékek értéke, ugyanily arányban emelkedik a tót nép kivándorlási százaléka. (Lásd Statisztikai Évkönyv 21., 66., 131. old.)

Nem mondom, hogy a méhészet felkarolásával e vármegyékben minden seb meg lesz gyógyítva, de

ha minden más tekintetben is legalább annyit teszünk a nép gazdasági kioktatása ügyében, a mennyit — véleményem szerint — a nép számára keleti- (sárosi-) tót nyelven megírt «Népszerű méhészet» könyvcskéjének terjesztésével tehetnénk, akkor mindenesetre sokat tettünk a «népmentés» terén, sokat használtunk a mi keleti vármegyénk jóra való, becsületes, hazafias tót népének.

A sárosi-tót nyelven megírt «Népszerű méhészet» című művecske népünk igényeihez, vidékünk klimatikus viszonyaihoz mérten van megírva, egyszerű, népies modorban, egyszerű, a köznépi által is könnyen űzhető rendszereket ajánlva a méhészkedőknek. Megtanítja és képekben is megmutatja a művecske, mit kell a szalmakos méhészeknek tenniük, hogy méheik bár lekénezése nélkül, méhészeti jövedelmüket megtízszerezhessék. Megtanítja a népet a legegyszerűbb mozgószerkezetű keretes kaptárakban való méhészkedésre. A világirodalom legjobb méhészeti műveiből a legjobbat adja, a legújabbat, a legtökéletesebbet s a legegyszerűbbet. Semmi olyanra nem tanít, a mit a könyv írója a saját méhészetében, 20 éven fölüli tapasztalatok alapján — sokszor drága tandíjfizetés után — helyesnek, czélszerűnek nem talált volna.

Kis terjedelménél fogva nincs benne mindaz, a mit valaki a méhészetről tudni kíván, de azt hiszem, semmi sem hiányzik belőle, a mi szükséges vagy hasznos.

A gazdakörök, gazdasági egyesületek, a lelkesítő kar hivatnak arra, hogy a könyvcské terjesztésével a népünk által elhanyagolt méhészkedés iránti kedvet felkeltse, a népre erkölcsi tekintetben is áldásos gazdasági ágat felvirágoztassák s a szegény nép részére a tisztességes keresetnek eddig teljesen elhanyagolt, kimerítetlen és kimeríthetetlen forrását megnyissák.

Az ügybuzgó tanítók különösen jó hasznát vehetik e művecskének a gazd. ismétlő-iskolák növendékeinek s a felnőtteknek oktatásánál, a hol természetesen a nép nyelvén kénytelenek beszélni, ha célhoz

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A boszorkányperek Magyarországon.

Írta: Kuhárszky László. (Folytatás.)

E kérdésekből látható, hogy a vádlottakat a legképtelenebb vádakkal illették, a melyekre más feleletet nem adhattott. mint tagadót. Jobban járt azonban a vádlott, ha magára vállalta mindazt a bűnt, a mivel vádolták, mert akkor legalább hamar vége lett a pernek. Elítélték és elégették. De ha valaki tagadta a vádat és, ártatlansága tudatában, Istenre, emberre appellált, úgy annak jobb lett volna nem is születnie.

Ugyanis, hogy konok makacsságát valami úton-módon megtörjék, e végből különféle vad, irtózatos és kegyetlen kínzásoknak vetették alá, a melyek annál rettenetesebbek voltak, mivel azt hitték, hogy a boszorkányoknak varázserejük van.

A vallomások kicsikarására az ú. n. ordaliákat vagy istenítéleteket alkalmazták, s legáltalánosabb módjai: a víz-, a tűz- és tüzesvas- és a keresztpróba, a szentelt-falat-, az úrvacsora-, a holttempróba, a könypróba és a boszorkánymérleg.

Legyen szabad ezek közül a leggyakoribb próbát: a tüzesvas-próbát bemutatnunk.

A tüzesvas-próba abból állott, hogy a vádlottnak, mezítelen lábakkal, 9—15 darab izzó vasekén kellett áthaladnia, vagy tüzesvasat, melynek súlya 1—3 font volt, kilencz lépésnyire vinnie kellett.

Ha a szerencsétlen áldozatok ezen istenítéletek alkalmazásakor sem vallottak, úgy, a törvényszéki eljárás értelmében, következett a szigorú vagy kényszerítő vallatás, a melynek módozatai és fokozatai a következők voltak. A vádlottat átadták a hóhérnak, a ki először megmutatta neki a kínzókamrát a kínzóeszközökkel együtt, s ismertette azon szörnyű kínokat, melyeket minden makacs bűnösnek ki kell állania. Ha ez nem használt, úgy összehúzózták ujjait, hogy körmei alól bugyogott elő a vére, azután vaskoszorúba szorították a fejét, hogy halántékán föl pattantak az erek, s megrepedezett a fejcsontja és végre ráköjtötték levegőben forgó kerékre és addig forgatták nagy sebességgel, míg félholtra szédült.

Ezen előkínzások után leültették a szerencsétlent pihenni; de milyen pihenés lehetett az? Meztelen

testtel szögekkel kibélelt székre kellett ülnie, a melyet lovacskának neveztek. A legcsekélyebb mozdulatra legalább is húsz szög fúródott testébe, s hogy fájdalmát növeljék, a széket mozgatták vagy himbálták. S ha ezen kínzások hatása alatt sem vallott, akkor következtek a folytatólagos kínzások, mint: a kötél-fűző, a létra, a spanyolcsizma és a megfűstölés.

Ezen válogatott kínzási módok között a legborzasztóbb a spanyolcsizma vagy a württembergi lábkaloda volt. Ez a kínzóeszköz csizmaszerű vasburok, mely belül vasfogakkal volt bélelve. Alkalmazásánál a vádlottat leültették, hogy a megkínzandó lábát számmolyra tehesse. Egy pribék a széjjelnyitható burkot azután a lábszárra helyezte, a hóhér pedig a rajta levő csavart kulcs segítségével addig csavarta, míg a két szár össze nem ért. Ha a vádlott még mindig nem vallott, a hóhér a kint azzal tetézte, hogy a csavarkulcsal a lábszárcsontot takaró burkot kopogtatta. A fájdalmak, a melyeket ezen ütések okoztak, iszonyúak voltak és rendszeren valamást eredményeztek. Ezen kínzóeszköz alkalmazása a lábunk teljes elhalását vonta maga után. Egy férfiról olvashatni, hogy lábait spanyolcsizmában 11 napon és 11 éjszakán át törték és

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét

csak KASSÁN

Fő-utca 55. szám alatt

ERDÉLYI-nél szerzi be.

a színházzal szemben,

Az ár feltüntetve minden darabon!

akarnak jutni. Persze, számos tanító nem bírja a tót nyelvet, vagy nem azt a tót beszéli, a mi aztán a megérthetőség rovására megy. A sárosi tót-nyelvi méhészeti füzetke tehát ebből a szempontból is hasznos lehet a tanfótságnak.

Nem került ki a múltban a kormány figyelmét sem ezen gazdasági ágnak, a méhészetnek fontossága. Ismételtén ajánlták a kisemberek javát szívükben viselő miniszterek úgy a kir. tanfelügyelőségeknek, mint az egyházi főhatóságoknak a tanítói képezdékben, szemináriumokban, nép- és gazdasági iskolákban való terjesztés céljából a méhészkedést.

Az ügy iránti tekintetből jegyzetben föllevenitem ezen min. rendeleteket.* Természetes, ezekben nincs szó tót nyelven írt méhészeti könyvek terjesztéséről. De arról igen, hogy a méhészet a nép között is terjesztessék, s akkor bizonyos, hogy ez csak a nép nyelvén történhetik.

Ne féljen senki könyvecském terjesztésétől csak azért, mert tótul van írva.

Bizony mondom, ha több ilyen tót könyvecskét adnánk szegény — gazdasági és erkölcsi művelődésre nagyon is rászorult — népünk kezébe, *többet használnának vele a magyar hasznának, mint a tízzel-vassal való magyarosítással és mint a népkolai magyar vallásitanításnak magyar nyelvtanítással való előléptetésével.*

A keleti vármegyék tót lakosságának kipróbált hazafiasságát nem kell féltetni a tót-nyelvi könyvtől, laptól; ellenkezőleg, tótul kell hozzá beszélni — *ha nem tud még magyarul* —, tótul kell a tót népet a helyesebb gazdálkodásra tanítani, erkölcsileg művelni, tótul kell őt a magyar haza szeretetére tanítani, benne a magyar haza iránti hűséget nevelni.

Mert hiszen, ha egy nép szívéhez tanítással, beszéddel, rábeszéléssel hozzáférni akarunk, azt nem tehetjük más nyelven, mint az ő nyelvén.

Egy speciális körülményre azonban ügyelni kell, hogy t. i. a mi keleti vármegyék tót népe a nyugati- (trencsényi, lipcsei, zólyomi stb.) tót nyelvtől teljesen elütő, ú. n. sárosi-tót nyelven beszél, a nyugati-tót nyelvet nehezen érti s különösen szakkönyvet, a szak kifejezéseknek az övétől teljesen elütő volta miatt, nemcsak nehezen, de egyáltalában meg nem érti.

A statisztikai kimutatásból kitetszőleg, a többször említett hat keleti vármegye 1.232.871 főnyi lakosságából legalább is 757.668 ember beszéli a keleti-, «sárosi»-tót nyelvet. Hát ez a népszám úgy-e megérdemli, hogy egyszer az ő nyelvén írt könyvet is lásson, s ne legyen kénytelen, tudványa kielégítésére, Prágából vagy a Mudronyok és Hurbánok inficiált kohójából hozatni tót könyvet.

Ezen körülményre való tekintettel lett a «Népszerű méhészet» című művecske sárosi-tót nyelven, a keleti-tót nép részére, az ő nyelvén írva (pre vichodnoslovenski ľud).

S miután a nép nyelvén van írva, könnyen talál-

* Ezeket, terjedelmök miatt, itt nem közölhetjük. Szerk.

annyira korbácsolták, hogy a bőr egészen lejött testéről s a hús cszfatokban lógott le róla.

Ily, pokoli kínoztatásra, majd mindegyik vádlott bevallotta boszorkány voltát, az ördöggel való cimboraságát, csak hogy a további kínzásoktól megmeneküljön, s mert, a kínok súlya alatt, az ártatlanság érzete elnyomatott, a szerencsétlen áldozat örülten rohant a lángok közé.

Mindenkit, a ki nem létező bűneit bevallotta, s kínoztatása közepette meg nem halt, máglyahalálra ítélték.

A máglyahalált többféleképpen alkalmazták. Legegyszerűbb módja az volt, hogy az elítéltet, megkötözve, fahalmzra dobták, vagy farakásból kiálló oszlophoz kötötték s meggyújtották az egész faalkotmányt.

Később nagyobb gondot fordítottak a máglya összeállítására. *Johann Heinrich Rothern 1748-ban* megjelent művében a máglyahalált következőképpen írja le:

«A máglyához szükséges fát az összehívott nép hozta magával, a melyért teljes búcsúban (?) részesült. Ha a nép már együtt volt, fölláttották a máglyát, vagyis a földbe erősített oszlophoz, bokánál és hónalj alatt, odakötötték a kivégzendőt, a kit azután állig körülvettek szalmával kevert rőzsével és fahasabokkal. Ezt a bakók, bizonyos jelre, több helyen meggyújtották. Ha a szerencsétlen a füstben nem fuladt meg, úgy a lassú tűz egyik tagjáról a másikra terjedt, míg a rettenetes fájdalom egészen el nem borította, a mikor azután a legborzasztóbb kínok közepette szenvedett ki. Teste először megsült, majd megszenesedett s végre hamuvá égett, a melyet azután széjjelszórtak.»

Nem lesz éreketlen, ha *Arnaud Assalit* nyomán bemutatjuk egy kivégzés költségjegyzékét.

hatna utat a nép szívéhez, ha azok, a kik jóakarattal vannak a szegény nép iránt, a kik szívükön viselik a nép gazdasági előhaladását, vagyonosodását, boldogulását, a nép kezébe adnák e könyvecskét.

A könyvecske kiállításának és árának összehasonlításából mindenki láthatja, hogy a könyvecske írója kiadója nem számított jövedelemre, hanem az ügy iránti lelkesedésből s a nép iránti szeretetből írt a szegény ember legolcsóbb, hasznos házi-állatkájáról, a szegény ember «ingyen napszámásairól»: a kis méhekről.

Ha csak századrész-annyi jóakarattal fogadnák és terjesztenék e könyvecskét az illetékes faktorok, mint a mily jóakarattal írva lett, akkor a mi, méhészetileg hátramaradott megyeinkben is föllendül a méhészet, s akkor az ország vagyonosodásának, a haza jólétének előmozdításában e könyv írója is egy porszemnyi munkát tett. S ő csak azt akarja.

Melltiurgis salutem in Domino!

A méhészeknek s a méhészet barátainak üdvözlettel az Úrban!

Zsebráczky Géza.

Jégyár Eperjesen.

Ez ügyben — jól értesült helyről — a következő levelet kaptuk:

„Mint mindenütt, úgy Eperjesen is az enyhe tél következményeként mutatkozó, általános jég hiányra arra birta a városi tanácsot, hogy még idejekorán a város részére jégyári berendezésről gondoskodjék. Minthogy a tervezett berendezés csak napi 24 mm. jégtermelésre alkalmas, a melylyel az eperjesi nyári, legnagyobb jég szükségletet azonban fedezni nem képesek, a mely legalább napi 120 mm.-ra rug, az eperjesi érdekeltek, ú. m.: mézásokok, hentesek, korcsmárosok, kávéosok és cukrászok, *Stark* Zsigmond gépészmérnök kezdeményezésére, elhatározták, hogy szövetkezeti úton létesítsenek jégyárat. Ez 24 óra alatt képes lesz 120 mm. jeget termelni, úgy, hogy előreláthatólag az eperjesi szükségletet módjában lesz kielégítenie.

E vállalat létesítéséhez 50,000 K. tőke szükséges. Ezt 2000 drb, 25 K.-ás üzletrész jegyzésével akarják előteremteni. A szövetkezet megvalósításának legnagyobb akadálya abban mutatkozott, hogy a város is szándékozik jégyárat létesíteni, a mi az érdekelteket a szövetkezetbe való belépéstől visszatartotta. Ennélfogva az alakítandó szövetkezet előkészítő-bizottsága márc. 2-ikán megjelent a polgármesternél, a ki előtt ezt az akadályt plauzibilissá tették és így tőle, valamint a város műszaki tanácsától azt a kijelentést nyerték, hogy a város ezen szándékától eláll, ha a szövetkezet város határidőn belül létrejön, és a jégyárat ugyanazon terminusig elkészíti, mint a hogyan a város azt tervezte. A bizottság e kötelezettséget magára vállalván, már serényen hozzá is fogott a a szövetkezet szervezéséhez.

Különös elismerést érdemel az eperjesi villamosmű, mely ezen vállalat létrejöttét a maga részéről hathatósan támogatja, a mennyiben 100 üzletrészt jegyzett, és az

Carcassonában 1323. évi április 24-én négy eretnek máglyahaláláért a következő költségek merültek föl:

vastag fáért	55 sol 6 dénár,
száraz venyigéért	21 » 3 »
szalmáért	2 » 6 »
4 oszlopért	10 » 9 »
kötelekért	4 » 7 »
hóhérnak, személyenkint 20 sol	80 » — »
összesen	8 livre 14 sol 7 dénár.

Tehát egy-egy személyre valamivel több, mint 2 livre esett.

Ezek után bátran mondhatjuk, hogy ebben a, szomorú korban az emberi érzés teljesen kiveszett az emberiségből, s érthetetlen és megmagyarázhatatlan az, mikép birt az ember annyira lealjasulni és vérengző állattá fajulni.*

Ez az üldözés egész Európán végig keresztülvonni, s a XVIII. század elejéig több ártatlan egyén pusztult el a *boszorkányüldözések és boszorkánypercek következtében, mint a mennyi áldozatot Európa összes egyidejű háborúi szedtek.*

A boszorkánypercek megszűntek, de, sajnos, a babona még ma is burjánzik és a boszorkányságról szóló vakhit még mindig számtalan helyen uralkodik, különösen a nép alsórétegeiben, a hol uralkodni is fog, daczára a népnevelés minden haladásának, mert a nép lelke mindig a csoda felé hajlik, s táplálékát azon tanításokból meríti, a melyeket az ördögről, s az ő birodalmáról mai nap is hirdetnek.**

* Vajjon miért nem akadályozta meg a boszorkánypercek az akkor mindenható Egyház? Szerk.

** Szerintünk a teljesen jó népnevelés a babonát megszüntetné. Szerk.

üzemhez szükséges motorikus hajtóerő beszerzését magára vállalta. Ehhez az áramot önköltségi áron szállítani hajlandó.

Igen kívánatos volna, ha nemcsak az ipari érdekeltek, hanem magánosok is minél számosabban résztvennének a szövetkezet üzletrészeinek jegyzésében, hogy ily módon a vállalat létrejövele biztosítva legyen. Ha mindjárt nem is közvetlen érdeke magánosoknak ez, mégis általános érdek, hogy nyáron a város jég nélkül ne maradjon. Ez a közéleti érdek megóvása szempontjából oly általános fontosságú szükséglet, a mely elől senki sem zárkozhatik el. Elsősorban pedig a városnak áll érdekében, hogy ez mielőbb létrejöjjön; tekintettel pedig arra, hogy ezzel a város nagyobb beruházás kötelezettsége alól fölszabadul, ő neki erkölcsi kötelessége, hogy nagyobb mennyiségű üzletrész jegyzésével a vállalatot támogassa.

Mint értesültünk, az alapítandó jégyár csak szövetkezeti tagokat fog jéggel ellátni és így mindenesetre ajánlatos lesz, ha mindazok, a kiknek jég szükségletük lesz, a szövetkezet üzletrész-jegyzésében résztvesznek. Ha márc. 6-ikáig kellő számú aláírással a vállalat létrejötte nem biztosítható, a szövetkezet meg nem alakulhat, a mi valóban igen sajnálatra méltó eset volna. Jegyzéseket elfogadják: az eperjesi villamtelep; továbbá Gubcsó Gyula, Berger Samu, Miháidesz Lajos, Sitányi Béla, Weiszlovits Miksa, Klein Izrael és Palkovits Emil. A kik az ügy iránt érdeklődnek, ezektől bővebb felvilágosítást kaphatnak.“

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Az Eperjesi Széchenyi-kör közgyűlése márczius 6-ikán, vasárnap d. e. 11 órakor lesz a «Fekete sas» kistermében.

A Széchenyi-kör Népakadémiáján ez idényben még három előadás lesz. *«Az emberi szív, tüdő és vese működéséről»*. Tartja dr. Csatory Ágost egyetemi magántanár.

I. *Márczius 6-ikán*: Az emberi szívről. A szív szerkezete, a véretek. A normális és kóros vérkeringés. A ruházkodás befolyása a vérkeringésre.

II. *Márczius 13-ikán*: Az ember tüdejéről. Annak szerkezete, normális és kóros légzés. Az öltözködés hatása a légzésre.

III. *Márczius 20-ikán*: Az emberi veséről. A vese szerkezete, működése mint kiürítő sze vnek a test háztartásában. Ezen működést károsan befolyásoló ártalmakról. A vizelet kórhelyző értékéről.

A Kör Szabad-Lyceumán a felsőbb tagozatban márczius 8-ikán, kedden d. u. 6 órakor, a vármegyeház nagytermében dr. Flórian Károly jogakad. tanár tart előadást ezzel a címmel: «Munkások és munkaadók harca». *Az előadás vázlata*: A czéhrend szer bukása és az ipari forradalom. A munkaszerződés szabadsága. Koalicziók. Sztrájk. Lockout. Bojkott. Ca' anny. Munkások és munkaadók szakszervezetei. Az ipari béke útja

A Kör Szabad-Lyceumában márczius 1-jén *Kerekes György* kassai áll. felső-keres. isk. tanár tartott előadást «A magyar polgárság kialakulásáról és küzdelmeiről». A gazdasági szociológiának ma már csaknem általánosan elismert módszere: a történelmi materializmus tanításai szerint tárta elénk azt a, százados fejlődést, a mely a középkor iparúzó jobbágyaitól a mai világvárosok nagy kapitalistáihoz vezet. Rámutatott élesen azokra a gazdasági viszonyokra, a melyek szükségképpen vonták maguk után azt, hogy az iparúzó jobbágyoknak — a későbbi városi polgároknak — érdekei, szükségletei és törekvései ellentétbe jutottak a földet művelő és, foglalkozásuk természeténél fogva, szűkebb látókörű földesurak érdekeivel és törekvéseivel. Föltárta a leplet azokról a lepleteljes harczokról, a melyekről a közkezen forgó történelmi munkák mélyen hallgatnak, holott pedig évszázadokon keresztül folytak a fejlődni akaró városi polgárság és a maradi földesurak között. Rámutatott arra, hogy dr. *Timon Ákos* budapesti egyetemi jogtanár azon állítása, a mely szerint a magyar városok kifejlődése előtt a többi államok városainak fejlődésétől, a mennyiben nálunk a földesúri hatalom a polgárság törekvéseinek és a városok fejlődésének akadályául föl nem toltta magát: nem felel meg a történelem tényeinek. Buda, Esztergom, Késmárk, Eperjes, Kassa, a bányavárosok, Debreczen és Nyiregyháza példáival bizonyította, hogy milyen évszázados küzdelmébe került a magyar városoknak az, hogy lerázzák fejlődésük legfőbb akadályát: a földesurak hatalmát. Rámutatott azokra a, szomorú következményekre, a melyeket a városok fejlődésének ez az, évszázados akadályozása az egész országra nézve maga után vont. Hogy Magyarország úgy gazdasági-

lag, mit mögötté az osztrák búr a város hogy a gának a mai, helyére gyarak. A tart hallgat kinek rei, a volna a hatók állította tő a v nem ár Töb előadást részt esetleg közölné

A márczius a mely A zene ratur- hegedő vendég Ferenc a köve 1. Kéle Elő. Fer 2. La ének 3. Cho Bar 4. a) Cor Köt 5. Sta ének 6. a) Ma ezre

Z rendez 2-ikán is kell annak estélye Tarna a müs gorán thóty egy ő neve zened: ban a az est donsá zenész zással letébe közön és ism úgy l a mű Chopt olyan kisérvt voltak tához megje klassz

lag, mint kulturájában legalább is száz esztendővel mögötte áll a külföldnek, és hogy nem egyéb, mint az osztrák iparnak gyarmata: az a feudális földesuraknak bűneire vezethető vissza. Ezért — előadó szerint — a városoknak minden erejükkel oda kell törekedniök, hogy a mult bűneit jóvátegyék. A városok polgárságának öntudatra kell ébrednie, és küzdenie azért, hogy a mai, feudális Magyarország és a kapitalista állam helyére egy minden ízében modern, büszkén füstölő gyárak ezreitől díszes, nagyipari Magyarország kerüljön. A tartalmas előadást a közönség élénk figyelemmel hallgatta és az előadót tapsokkal jutalmazta. Mindenkinek feltűnt azonban az, hogy városunk vezető embe- reit, a kiknek, hivatásuknál fogva, különösen kellett volna az előadás iránt érdeklődniök, az előadás lát- hatók egyáltalán nem voltak. Úgy látszik, nem hiába állította lapunk ismételt is azt, hogy városunk vezetői a város fejlesztése iránt kevésbé érdeklődnek. Pedig nem ártana.

Többet azt az óhajukat fejezték ki, hogy az előadó az egész előadást vagy legalább annak a történelmi tényekre vonatkozó részét nyomtatásban is megjelentetné. A «Huszadik század», esetleg a «Szociálizmus» cz. folyóiratok, valószínűleg, szívesen közölnék.

A Kör zeneszakválasztmánya márczius 9-ikén tartja ezidényben utolsó zeneestélyét, a melynek rendezője Matherny Gusztáv, szakvált. elnök. A zeneestélyen közreműködnek: *Galgóczy Emma* coloratur-énekművész, zenekar kísérettel, *Batek Zoltán* hegedű- és *Baranyai János* zongoraművész, a Kör vendégei, valamint az 5. gyalogezred zenekara, *Hoffmann Ferencz* karmester vezetése mellett. Az estély műsora a következő:

1. Kéler Béla: **Nyitány** «II. Rákóczi» cz. színműhöz. Előadja a cs. és kir. 5. gy.-ezred zenekara, *Hoffmann Ferencz* karmester vezetésével.
2. **La Zingarella.** Előadja *Galgóczy Emma* coloratur-énekművész, a Kör vendége, katonazenekarkísérettel.
3. Chopin: a) **Polonaise**, b) **Nocturne**, c) **Valse**. Előadja *Baranyai János* zongoraművész, a Kör vendége.
4. a) Goldmark K.: «**Air**»; b) Hubay J.: «**Mazurka de Concert**». Előadja *Batek Zoltán* hegedűművész, a Kör vendége.
5. **Staccato**. Polka. Előadja *Galgóczy Emma* coloratur-énekművész, a Kör vendége, katonazenekarkísérettel.
6. a) *Hoffmann F.*: **Szláv táncz** (F-dur), b) Brahms: **Magyar táncz** (D-dur). Előadja a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara, *Hoffmann F.* karmester vezetésével.

Zeneestély. Dr. Ferbstein Károly, az est rendezőjének ízlését dicséri az a műsor, mely márcz. 2-ikán előadásra került. Sőt alighanem áldozatkészség is kellett hozzá anyagi szempontból, hogy lehetővé vált annak a három művésznek szereplése, a kik Körünk estélyét oly élvezetessé tették. A legnagyobb rész jutott Tarnay Alajos, a m. kir. Zeneakadémia tanárának, ki a műsor hét pontja közül ötben működött közre. Zongorán kísérte Morpurgo A. gordonkaművészt és Berthóty Gizi énekművésznőt két-két pontban s azonfelül egy önálló pontban önmaga játszott zongorán Tarnay neve ismerős a zeneirodalomban is. Sok önalkotta zenedarabja van forgalomban. Leginkább otthonos azonban a dalok világában, melyekből egynéhányat ezen az estélyen is volt alkalmunk hallani. Kiemelendő tulajdonsága az a könnyed, lágy hangulatosság, a magyar zenészeket és zeneműveket jellemző érzelmdús hullámzással, mely leghamarabb talál utat a hallgatóság lelkületébe. Ennek kell tulajdonítanunk azt a vágyat a mi közönségünk soraiban, mely Tarnayt a dobogóra ismét és ismét visszahívta a tapsok egész özönével. Tarnay, úgy látszik, ismeri a magyar közönség gyengéit, mert a műsorba foglaltakon felül (Liszt: «Liebestraum», Chopin: «Keringő», Tarnay: «Humoresque») számos olyan dalt adott elő önmaga énekelve és önmagát kísérve, a melyek művészi szempontból ugyan kevésbé voltak értékesek, hanem inkább a közönség hangulatához alkalmazottaknak látszottak. Ezzel kapcsolatban megjegyezve, nem tartjuk teljesen indokolatlannak a klasszikus zenét művelő s bemutató művészeink ama

véleményét, hogy a mi közönségünk a nagy fáradtsággal, tudással és hozzáértéssel előadott klasszikus zenét sokkal kisebb elismeréssel szokta fogadni. Ez a tény pedig a tapsban, mint a közönség kritikájának önkéntelen és természetesen eszközében nyilatkozik meg, s abban, visszahívja-e a dobogóra a művészt avagy pedig egy gyöngébb, kötelességszerű taps után várja-e a következő pontot. Úgy vettük észre, hogy különösen a mi hölgyeink nem szeretnek tapsolni. Nagy rokonszenvvel fogadta a hallgatóság Berthóty Gizi énekművész nő fellépését. Mint megyeknek szülöttje iránt, e részen is fokozottabb mértékben fordult feléje az érdeklődés. S talán nem tévedünk, ha kiváltképpen az ő szereplésének tulajdonítjuk azt, hogy a terem sohasem látott zsúfoltsággal telt meg hallgató-közönséggel. Valóságos harcztot kellett vívniök a hölgyeknek egy-egy ülőhelyért, a mit azután már drága pénzen nem lehetett volna kapni, úgy, hogy többen a hölgyek közül állva hallgatták végig a műsort. Berthóty Gizit ismerjük, de határozottan meglepett minket az a haladás, a mit utolsó szereplése óta láttunk nála. Lágy, bársonysima, tisztacsengésű hangja mellett az éneklés technikájával is rendkívül megnyerte tetszésünket s modhatjuk, hogy csak a legnagyobb meglepéssel töltheti el várme- gyünk közönségét a tudat, hogy soraiból való ez az isten- áldotta művészi tehetséggel megáldott művész. Ének- számaikat (Lotti: «Pur dicesti?», Massager: «Si j' avais», Tarnay: «Dal», Ries: «Bölcsődal», Poccina: ária a Bohémélet című operából) a zúgó tapsok folytán meg kellett ismételnie. Harmadik művésznök, Morpurgo A. gordonkaművész nem kisebb hatást ért el kiváló játéka- val, előadva Rubinstein: «Melodie», Dunkler: «Fileuse», továbbá saját szerzeményű: Romance és Popper: Tarantella című darabokat. Bámulatos technikáját csodál- tuk, melylyel abból az egyebiránt idétlen hangszerből a legcsodásabb hangokat csalta ki. Mint a zeneakadé- miának fiatal, művészi körütra induló tagja, a legszebb reményekre jogosít. Hoffmann Ferencz karmester az ő zenekarával mint eddig, úgy most is újra és újra meggyőz minket arról, hogy ha a katonazene nem állana rendelkezésünkre, csak akkor vennők észre, mily sokat jelent ez most reánk nézve Dvořák: Nyitány «A paraszt egy kópé» és Beethoven: «Vonósnyegyes», B-dur, op. 18—6. számú, valamint Köhler: «Észak- vidéki kölsődal» cím alatt szerepeltek a zenekar által előadott darabok a műsorban. Felhívjuk még a n. é. közönség figyelmét arra a szokásra, mely az úgyneve- zett zenekari karzatot kizárólag a katonatisztek család- jainak engedte át, mely szokás egy általános méltányolt, anyagi és erkölcsi körülményben leli indokát.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** *Semsey Boldizsár*, Sárosvármegye főispánja, pénteken (márcz. 4.), hivatalos ügyek elintézése végett, több napra a fővárosba utazott. — *Gömöry János*, az eperjesi ev. koll. főgimnázium igazgatója, a főgimnázium építése ügyében a minis- tériumnál leendő eljárás céljából, Budapestre utazott.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatás- ügyi miniszter *Szűts Jolán* okl. kisdudóvónót a palon- czai állami kisdudóvoda-hoz kisdudóvónóvé kinevezte.

— **Berendelés.** A pénzügyminiszter *Keresz- tényi Géza*t, a p.-ü. igazgatóság területén működő eper- jesi pénzügyőri szemlést az 1910. évre megalakított és márcz. 1-jén megkezdődött pénzügyőri biztosi tan- folyamra berendelte.

— **Ösztöndíj.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Zeman Pálnak*, az eperjesi jogakadémia igen jó előmenetelű, végzett hallgatójának, a folyó tanévre 1000 kor. külföldi utazási ösztöndíjat engedélyezett.

— **Gyászrovat.** Dr. *Hints Henrik* kir. tanácsos, a Ferenc József-rend lovagja, az orsz. egészség- ügyi tanács tagja, Sárosvármegye tb. főorvosa márczius 1-jén hunyt el, életének 55. évében, Budapesten.

— **Sárosvármegye közgyű- lése** márcz. 18-ikán (nem 21-ikén) fog megtartani.

— **Az eperjesi állami tanító- nőképző-intézet** márczius 10-ikén d. u. 6 órákor az intézet Kossuth Lajos-utcai tornatermé- ben, kirándulási alapjának javára, a cs. és kir. 5. gy.-ezred zenekarának közreműködésével iskolai hangversenyt ren- dez. Ülőhely 1 kor. Állóhely 50 fill. Jegyek előre vált- hatók Kósch Árpád üzletében és este a pénztárnál. A jótékony cél érdekében felűfizetéseket hálásan fogad- nak és hirlapilag nyugtáznak. Műsor: 1. Három magyar népdal Moyzes Miklós kidolgozásában. Előadja az ifjú- sági énekkar. 2. Field: «Nocturne». Harmóniumon, zongorakísérettel előadják Gáthy M. III. é. növ. és Kellner M. II. é. növ. 3. Szavalt. Előadja Bárczy E. IV. é. növ. 4. Mozart: «Menuett». Zongorán hat-kézre előadják Illencsik M., Mészáros I. és Perényi I. IV. é. növ. 5. Moyzes: Női-kar, zenekísérettel. Az 5. gy.-ezred zenekarának kísérettel előadja az intézeti énekkar. 6. Szavalt. Előadja Gáthy M. III. é. növ. 7. Brahms: Magyar dalok. Zongorán négy-kézre előadják Böhm E. és Gamauf É. IV. é. növ. 8. Négy női-kar Stojanovics Jenő: «Szent Anna-tó regéje» cz. daltételeiből. 1. Tün- dérek kara. 2. Siró tündérek kara. 3. Gingalló. 4. Remé- ték kara. 9. Söderman A.: «Svéd nászinduló». Harmó- niumon és zongorán négy-kézre előadják Dobrossy O. III., Szutórisz M. és Barcs H. II. é. növendékek.

— **Az eperjesi ev. ker. kollé- giumi főgimnázium Magyar Társa- sága, Dal- és Zeneköre** márczius 13-ikán, vasárnap d. e. 11 órákor a Kollégium nagytermében, Gyulai Pál emlékére, ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora: 1. Franko: «Nyitány». Előadja a Zenekör, Nedved Vilmos vezetésével. 2. Megnyitó-beszéd. Tartja Dancz Andor VIII. o. t., a Magyar Társaság alelnöke. 3. Gyulai Pál: «A székely fogoly». Szavalja Kovácsy Márton VII. o. t. 4. Gyulai Pál és a magyar szabadságharcz». Írta Sas Róbert VIII. o. t., felolvassa Olcsváry László VIII. o. t. 5. Ernst: «Elégia». Hegedűn előadja Dancz Andor VIII. o. t., zongorán kíséri Moskovits Béla VIII. o. t. 6. Gyulai Pál: «Világosnál». Szavalja Földi Ödön VIII. o. t. 7. Gyulai Pál: «Éji látogatás». Előadja a Dalkör, Borsody Károly tanár vezetésével.

— **«Tenniszbajnok»** cím alatt az eper- jesi jogászfűjúságnak egyrésze márcz. 12-ikén, a városi színházban, műkedvelő-előadást rendez. A darab dalos színjáték, helyi szerzők (Dzurányi Dezső, Egyed Aladár, Gál István) műve, s igen csinosnak mondják. Ez lesz a bemutatója.

— **Szép alapítvány.** Dr. *Somik Gyula*, a nagyági m. kir. bányamű főorvosa, nemeslelkű hitvese, néhai Hoffer Klára, emlékére, az eperjesi ev. Kollégium tanulói javára 12 ezer koronás alapítványt szándékozik tenni. Mivel pedig a leteendő részvények 21 év múlva, a midőn a Tisztviselők Takarékpénztára feloszlik, körül- belül 27 ezer kor. t fognak érni, Kollégiumunk ifjúsága jelentékeny adománnyal fog gyarapodni. Az alapító a tőke kamatait a tanulók közt valiókülönbség nélkül kívánja kiosztatni s elsősorban bányász-családból szá- mazó, vagy a bányatiszti pályára lépő ifjaknak, másod- sorban lelkészek, esetleg tanítók gyermekeinek óhajtja kiosztatni. A Kollégium közös tanári értekezlete az alapító nemes szándékáról örömmel vett tudomást, és, annak kívánságához képest, hozzá fog járulni ahhoz is, hogy az alapító nevének arcképe a Kollégium dísz- termében, a főiskola egyéb alapítói és nagyjai sorában, elhelyeztessék. Dr. *Somik* egykor a Kollégium növen- déke volt, és alapítványa megtételére az itt töltött, felejthetetlen éveinek emléke indítja.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetők *Kun Sándor* (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében.

— **A márcz. 15-iki díszelőadás.** Mult számunkban közöltük, hogy az Eperjesi Jog- hallgatók Testülete a nagy nemzeti ünnep fényét márcz. 14—15-ikén este 8 órákor rendezendő díszelőadással

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, in-
fluenza és a légzőszervek bajainál
az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása olytán szívesen veszik
Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és hatá-
rozottan utat-itsunk vissza minden pótkészítményt.

Sirolin irodalmat E. 18 kívánatra ingyen és bérmentve küld
F. Hoffmann-La Roche & Co. — Wien III I. Neulinggasse 11.

igyekezik emelni. A szindarabot előkép fogja megelőzni, a mely — művészi kompozíciója és nagy szabása révén — az ifjúságnak jelentékeny vállalkozása, annál is inkább, mivel az ilyen, nagyterjedelmű tableau-nak alakítása a helyszínen való számos próbát feltételez, a mitől pedig az ifjúság — a városi tanácsnak legutóbb hozott határozata következtében, sajnos — elesett. Az előkép előtt *Ibrányi* Hanna városunk nagy költőjének, *Csegey* Gusztávnak alkalmi ódáját szavalja el. Ennek megkapóbb jelenetét ábrázolja az előkép, még pedig a következő szereplőkkel: Hungária: dr. Müller Bertalané. Nemtő: Jeney Lenke. Génuszok: Körtvélyessy Aranka, Dobay Ilma és Meliőríz Mária. Petőfi: Okolicsányi Aladár. Áldozatkészség: br. Ghillány Gizi. Kossuth La os: Sándor Gerő. Főúri hölgy: Tergina Emmy. Magyar nő: Peterlongo Ida. Széchenyi István: Kőlcsey György. Magyar pár: Dobay Mária és Lévy Imre. Ármány: Kósch István. Kis angyal: Baán Ady. Magyar urak: Rosta Pál, Ruttkay Ernő és Szutórisz Dezső. A rendezést *Ludmann* Paula végzi kiváló gondnal. Miként a próbákból következtetni lehet, a szindarab is kitünő eredménnyel fog sikerülni. Tóth Kálmán «A király házassága» című, előadandó darabjának tárgya történelmünk egyik legdicőbb szakából, Nagy-Lajoséból van véve. Az egyes jelenetek gyönyörűen tükrözik vissza azt a, Nagy-Lajos királyunk idejében uralkodó korszakot, a mely a dinasztia sorsát és a birodalom süllypontját a magyar nemzet kezébe helyezi. A próbák, *Vöröss* Sándor rendezése mellett, naponként folynak. A szereplők mindenike nagy ambícióval készül a hazafias cél megvalósítására. *Thomae* Aladárné, a királyné szerepében, kitünő játékaival, imponáló megjelenésével már előre biztosítja a sikert; *Blažek* Olga kedves «hercegnő»-je, *Divald* Klári szeretetreméltó «Banilla»-ja rendkívül bájos alakítások lesznek. A férfi szereplők közül: *Reuvers* (Lajos király), *Uhlarik* (Doctissimus Guido), *Elsasz* (Kopjai Imre), *Lovik* (István bán), valamint a többi szereplők is minden igyekezetüket latba vetik a siker érdekében. Mindkét előadás iránt — a melyeknek tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják — rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul a közönség körében. Jegyek mindkét előadásra már előre válthatók *Kósch* Árpád üzletében, valamint az előadások napján d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig és este, 7-től kezdve, a színház pénztárában.

— **E. Nagy Olivérné Kvassay Annuska**, az eperjesieknek is felejthetetlen emlékü, tehetséges író, a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki: „Bizalommal kopogtatok ismét jó barátainknak, irodalmi működésük régi támogatóinak, ajtaján. Néhány hét múlva új novelláskötetemet fog megjeleníteni: «A sátn felesége és egyéb történetek» címmel, 329 oldal terjedelemben. Több mint húsz, kisebb-nagyobb elbeszélést és párosjelenetet foglal magában. A szöveg kiállítását követi 4 korona. Kérem, sziveskedjék arra előfizetni, esetleg jóbarátai körében néhány előfizetőt gyűjteni s a begyűlt összeget március végéig címzemre (Kassa) elküldeni. A könyvet még e hó végén, vagy a jövő hó elején postára adom. Kassa, 1910. márcz. hóban.» Előfizetéseket felelős szerkesztőnk is elfogad. Ajánljuk közönségünk támogatásába.

— **Húsvéti tojások**, magyar gyártmányú illatszerek és locsolók *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58. sz. alatt nagy választékban, olcsón kaphatók.

— **Az Eperjesi Takarékpénztár** rendes, évi közgyűlését március 2-ikán tartotta meg br. *Ghillány* Imre elnöke mellett. 420 részvény (az összesen 600 közül) volt képviselve 61 részvényes által. A közgyűlés a jegyzőkönyv vezetésére *Klefer* Gyula intézeti ügyész, annak hitelesítésére pedig *Kósch* Árpád és *Roskoványi* Miklós részvényeseket kérte föl. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését és, a mérleg megállapítása után, akként határozott, hogy a 103,229 kor.-ban mutatkozó, tiszta nyereségből 60,000 kor. fordítsák a részvényeseknek 100 koronával leendő beváltására már március 3-ikától kezdve; 16,000 kor. csatolassék az építési alaphoz, a fennmaradó 27,229 kor. pedig új számlára vitessék át. Veszteség címén a váltótárczábanál 14,729 kor. 54 fillérnek, az értékpapiroknál pedig 7701 koronának leírását rendelte el. Ezek után a közgyűlés az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak megadta a fölmentést, és nekik, valamint a tisztikarnak köszönetét fejezte ki. A jótékony adományok előterjesztésénél felszólalt dr. *Maybaum* Artur részvényes, és indítványozta, hogy, tekintettel a kedvező eredményre, a javaslatba hozott adományok összege kétszereztesse meg. Dr. *Schmidt* Gyula igazgatósági tag ezzel szemben kérte, hogy ez alkalommal a javaslat fogadtassék el, és majd jövőre az igazgatóság nagyobb összegeket fog a közgyűlésnek előterjeszteni. A közgyűlés az igazgatóság előterjesztéséhez képest határozott. Napirendre

kerülvén az igazgatóság és a felügyelőbizottság megválasztása, a közgyűlés újból megválasztotta az eddigi igazgatókat, még pedig dr. *Fropper* Adolfot 399, *Gallotsik* Lászlót 377, *Sztankay* Lászlót 363, dr. *Schmidt* Gyulát 350, *Fried* Simont 293, *Thró* Gyulát 280 és dr. *Oszwald* Tivadart 250 szavattal. Szavazatokat kaptak még: dr. Flórián Károly 194., dr. Szehtlo János 159., Korn Vilmos 109-et. A felügyelőbizottság tagjaivá, újabb három évre, az eddigieket választotta meg a közgyűlés, még pedig *Zavatsky* Szilárdot 370, *Schroepfer* Antal 327 és dr. *Balpataky* Imrét 274 szavattal. Az újonnan szervezett, negyedik felügyelőbizottsági tagságra dr. *Csatary* Ágost részvényest választotta meg 350 szavattal, *Glasner* Mór 170 szavattal szemben.

— **A márciusi levegő és márciusi por** toroknak, tüdőnek egyaránt veszélyes és különösen idősebb emberek, kik sokat dolgoznak szobában, valamint gyermekek óvakodjanak ezek behatásától. Hálás lesz nem egy olvasónk, ha a Fay-féle valódi Sódni ásvány-pasztilákra hívjuk fel figyelmét, melyek annyira beváltak, hogy bővebb ajánlásra nem szorulnak.

— **Az Eperjesi Torna- és Vivő-Egyesület** évi rendes közgyűlését március 13-ikán d. e. 11 órakor tartja a városháza nagytermében.

— **A Sárosvármegyei Nemzeti Munkapárt** alakuló közgyűléséből, a mint már közöltük, gr. *Khuen-Hédervary* Károly miniszterelnök is üdvözlő-táviratot intézett. Erre a miniszterelnök br. *Ghillány* Imréhez, a párt elnökéhez, a következő szívélyes hangú sürgönyvel válaszolt: „Öszinte örömmel s a jövőbe vetett lelkes bizalommal fogadtam a Sárosvármegyei Nemzeti Munkapártnak megalakulása alkalmából küldött szíves üdvözlését. Lelkes támogatásukat kérem továbbra is, hogy győzelem vezessék zászlónkat s érvényt szerezzünk hazánk nemzeti és gazdasági előrehaladását s megerősödését célzó öszinte törekvéseinknek. Hazafias üdvözléssel: *Khuen-Hédervary*.”

— **A Czionista-szervezet eperjesi Osztálya** közgyűlését február 28-ikán tartotta saját helyiségében, a «Nemzeti szálloda» emeletén. *Lebovits* Lipót, a budapesti JÜDISCHE WOCHENSCHRIFT szerkesztője, hatásos beszédet mondott. Ezután a tisztújítás következett. Elnökké dr. *Ferbstein* Károlyt, helyettes-elökké *Bárány* Leót, alelnökké pedig dr. *Fuchs* Lipótot és *Schreiber* Ignácot választották meg. Ezenkívül 31-tagú választmányt is alakítottak. A közgyűlésből üdvözlő-sürgönyt küldöttek az alapszabályoknak megerősítésére hivatott gr. *Khuen-Hédervary* belügyminiszternek, ki — ugyancsak távirati úton — az üdvözlésért öszinte köszönetét nyilvánította. A közgyűlést sikerült díszvacsora követte.

— **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító *virágkereskedése* — Budapest, VIII., Rákóczi-út 3. — képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **A kissebenedi papirgyártól** vettük a következő értesítést: „Becsés lapjuk február 20-iki számában megjelent azon közleményre vonatkozólag, hogy dr. Sümegi Vilmos és dr. Fried Lajos képviselők a kissebenedi papirgyár ügyében jártak Eperjesen, csupán annyi megjegyezni valónk van, hogy mi semmit sem tudunk a dolgról, és a nevezett képviselő urakat nem ismerjük. *Spiegel* Vilmos és *Tarsa*.”

— **Téli kirándulás Tátralomniczra.** Febr. 20-ikán rendezte dr. *Szlávik* Mátyás tanár, a helybeli Kárpát- és Túristaegyesületek több tagjával, köztük több joghallgatóval, egynapos, második, téli tátrai kirándulását Tátralomniczra. A részvétel díja: a Palotaszállóban való ellátásért, vasúttért, egy ródlíért és a poprádi állomás vendéglőjében vacsoráért személyenként 11 korona volt. Ellátásuk és fogadtatásuk, *Gundel* Károly fűrdőigazgató figyelméből, ez alkalommal is kifogástalan volt. Tátralomnicz téli paradicsoma most nagyon élénk, mivel ott tartózkodik Frigyes főhercegné családja. A ródlizás a legkellemesebb időben, szépen folyt le. Háromszor is megjárták a 4 km. utat és megfuttatták akadálytalanul 7—8 perc alatt. Koronként a sűrű ködből igen szépen emelkedtek ki a Tátra főléséges jégcsúcsai. Az éjjeli vonattal tértek vissza Eperjesre. Az egész kirándulás, az előzőhöz hasonlóan, kitünően sikerült. A kirándulásban a következők vettek részt: *Gregor* G., E. és K., *Poloczek* A., dr. *Kovács* V., *Uhlig* A., *Szabó* G., *Paksy* K., *Nemes* G., *Szabó* M., *Ondrus* L., *Földi* I., *Dobránszky* Gy. és a Tátrafüreden sportolt *Dlugolinsky* T. E téli tátrai kirándulásokat a jövő 1-éli idényben havonként folytatni fogják. A *Gregor*-testvérek vendégszeretete is megemléstésre méltó.

— **Az eperjesi Uránia-színház** vasárnapon (febr. 27.) jól látogatott mozgófénykép-előadást rendezett; szombaton (márcz. 5.) ifjúsági elő-

adásban bemutatta *Hock* Jánosnak «Az Ur Jézus» cz. darabját. Ez három felvonásra van felosztva, a melyek Jézus születését, ifjúságát, tetteit, halálát és mennybemenetelét tárgyalják. Vasárnap (márcz. 6.) ugyanezen szép darab kerül színre.

— **Szalonkázáshoz** töltények 9, 10 és 11 fillérjével darabonként *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58-ik sz. alatt kaphatók.

— **Eperjes város szinügyi választmánya** ülést tartott. Ezen Sátoralrajúhely városnak Eperjessel egy szinügyi kerülettel leendő egyesülését tárgyzó átiratával és a szintársulat ügyével foglalkozott. *Vöröss* Sándor az elnök *Kraysell* Aladár polgármestert interpellálta a miatt, hogy a színházat a jogászifjúság műkedvelői előadásainak próbáitól minden előzetes értesítés és alapos ok nélkül elvonta, s ezáltal a közreműködő hölgyeknek és uraknak sok kellemetlenséget okozott. Kizártnak tartja, hogy az okul felhozott kilénceltörést művelt jogászifjaink követkét volna el; de még ha netán általuk történt volna is, ez nem elég ok a színház elvonására. A polgármester más okot felhozni nem tudott, s a felszólalás következtében annyit megígért, hogy a színházat, a próbák céljaira, az előadást 5 nappal megelőzőleg fogja átengedni. A próbák addig a «Rákóczi»-körben folynak.

— **Az eperjesi jogakadémia** tanári-kara, dr. *Mikler* Károly dékán elnöke alatt, febr. 26-ikán ülést tartott. A kar a téli félévvel végzetek közül, mint kiválóan szorgalmas és jóelőmenetelű hallgatót, *Rochlits* Dezsőt jelenti be a vallás- és közoktatásügyi miniszternek. A kar öt hallgatónak teljes, számosnak pedig részbeni tandíj-, illetőleg tápdíjmentességet engedélyezett. Tudomásul vette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Rész* Mihály jogtanárt az Orsz. Tanári Nyugdíjintézet tagjává fölvette. Néhai *Schulek* Gusztáv jogtanár özvegye, *Balla* Sarolta, elhalálása felett a kar részvételét, a melyet a temetés alkalmával a karnak több tagja személyesen is kifejezett, ezúttal jegyzőkönyvében is megörökítette. A kassai jogakadémia Esterházy-áldor-alapítványa és emléktáblája javára megfelelő összeget adományozott. Végül a kar a Kollégium új szervezeti szabályát tárgyalta, s kimondta, hogy arra nézve többrendbeli módosítást kíván.

— **Megjelent Fischer és Társa** nagyenyedi fa- és szőlőültvény-iskolájának dúsán illusztrált árjegyzéke, a melyet a cég kívánatra bárkinél díjtalanul megküld. Fischer és társa Nagyenyed, 9 év előtt, kb. 10 katasztrális holdnyi területen kezdte meg ültetvényét, s az a körülmény, hogy ma már több mint 200 katasztr. hold a telep kiterjedése, legfényesebben bizonyítja ennek, a gyümölcsészet és szőlőszet terén úttörő, megbízható, nemcsak a bel-, hanem a külföldön is elsőnek elismert cégnek az abszolút versenyképességét.

— **«Sárosvármegye jövője»** czímen lapunknak egyik mult számában közölt vezércikkünk kapcsán ki kell jelentenünk, hogy az ott mondottak tekintetében a kivételek iránt kellő tisztelettel vagyunk. Vannak u. i. úgy vármegyénkben, mint városainkban derék és vezető férfiak, a kik ambíciójuknak tekintik azt, hogy a közügy érdekében megtegyék mindazt, a mi igazán javunkra válik. Tisztelet és becsület tehát nekik; őket érinteni nem kívántuk! A vármegyénk gazdasági egyesületéről közöltéknek megírására pedig főleg csupán az birt, hogy az egyesület — az Orme megkeresésére — a Romániával megkötött állapotbehozatali szerződésnek életbeléptetése ellen, a kormányhoz intézett fölterjesztés útján, tiltakozott; már pedig ezzel — a mi álláspontunk szerint — hozzájárult ahhoz, hogy a húsárak továbbra is hihetetlenül magasak maradjanak. Ez — meggyőződésünk szerint — a 20 milliányi, hús fogyasztó lakosság érdekét sérti, s csupán a néhány százezernyi állattenyésztő gazdára előnyös. Egyébként azonban a gazdasági egyesületnek kétségtelenül hasznos működését bírálni nem kívántuk.

— **Jó reggelt!** Ez a szokásos köszöntés a nap kezdeténél. Abból a tapasztalatból ered, hogy az első reggeli órák lefolyása egész napi jókedvére döntő marad. Azért fontos olyan reggeli, a mely egyszerűen ízlik és nem izgat. Legszívesebben issza az ember általánosságban reggel a kávé. De csak akkor van jó íze, káros idegizgatás nélkül, ha *Kathreiner*-féle *Kneipp*-malátakávéval van készítve. Erre figyel a gondos háziasszony, s hogy értéktelen utánzatokkal meg ne károsítsák, a bevásárlásnál nemcsak malátakávé kér, hanem mindig valódi *Kathreiner*-t!

— **Az eperjesi függetlenségi párt** vasárnap (febr. 27.) párttekezetet tartott. Ez várokozásokon felül sikerült, a mennyiben a *Vigadó* kistermébe hirdetett gyűlést a résztvevőknek 500-at is meghaladó száma miatt, a nagyteremben kellett megtartani. Dr. *Csatary* Ágost elnök megnyitotta az értekezetet. A hivatalos szónok dr. *Szehtlo* János ügyvezető alelnök volt, ki igen sikerült, tartalmas beszédet

mondott. főgimn. t. *Petrásov* isk. igazg. hatást ké. még a D. tőleg felho. sági önáll. követelő. párttitkár. és Justh. egyesülés. *szociál*. ház nagy. *Bikfalvy*. tották. S. sikerült. négyülés. és község. nek tartj. — minte. a melyek. Andor p. hívják eg.

rész Ignácztól. igazgatój. LAPOK f. 150 beteg. kell tenr. talán ne. azt nyilv. jelentene. mester. nélkül, a. Minthog. bizásom,. tését, ho. elé. Ily. mondott. szanator. városok. betegség. sunk ké. az illeté. halászsz. Ezt a. folyólag. kell, ho. tapaszt. erélyt ne. egyébké. értekezle. a szűkse. a szana. tövé ter.

— A. körü fra. Már elő. Az elő.

— A. a nyár. menni. teinek. szellőzte. június. *Fokuti* szítette. két hór.

— **sítés** sága, l. ványa. *Tahy* J. hivatal. foglalko. költség. vett, h. Ágost. és előa. endő le. de Sz. kedés. tését n. találja. mány. ban m. kapcs. létesít. fekszik. a hová

mondott. Utána felszólaltak még: *Perényi* Vilmos koll. főgimn. tanár, dr. *Desszffy* István vm. tb. főjegyző, *Petrásovsky* Leó kiérd. g. kath. esperes-plébános, polg. isk. igazgató. Ez utóbbinak beszéde rendkívül nagy hatást keltett. Dr. *Rosenberg* Mór párttitkár reflektált még a *Desszffy* által az általános választói jogot illetőleg felhozott aggályokra. Ezután az értekezlet a gazdasági önállóságot és az általános, egyenlő választójogot követelő határozati javaslatot, a melyet dr. *Rosenberg* párttitkár olvasott föl, elfogadta, s *Kossuth* Ferenczhez és *Justh* Gyulához a függetlenségi párt két részének egyesülése érdekében feliratot intézett. — *As eperjesi szociáldemokrata pártszervezet* ugyanakkor a Sörház nagytermében népgyűlést tartott. Ennek elnökévé *Bikfalvy*, jegyzőjévé pedig *Reinisch* elvtársat választották. *Fócsák* Kálmán kassai párttitkár egyórást, igen sikerült beszédben fejtegette a párt elveit. Végül a népgyűlés kimondta, hogy az általános, títkos, egyenlő és községek szerinti választás életbeléptetését szükségesnek tartja. — *As eperjesi nemzeti munkapárt* nevében — mintegy 50 aláírással — falragaszok jelentek meg, a melyek vasárnap d. u. 4 órára (márcz 6-ikán), *Hodóbay* Andor prelátusnak jelölése érdekében, pártértekezletre hívják egybe a párt tagjait.

— **«Szánatórium 150 beteg részére»** cz. cikkünkre vonatkozólag *Schreiber* Ignácztól, az eperjesi Kerületi Munkásbiztosító-pénztár igazgatójától, a következő levelet kaptuk: «*As EPERJESI LAPOK* f. évi 9-ik számában megjelent, «Szánatórium 150 beteg részére Eperjesen» cz. cikkre némi megjegyzést kell tennem. Az egész ügy még embrióban van, s így talán nem egészen helyesen járt el a cikkíró úr, hogy azt nyilvánosságra hozta. Az igazság érdekében ki kell jelentenem, hogy a mikor *Kraysell* Aladár polgármester úrnál ez ügyben eljárattam, minden tétovázás nélkül, a legnagyobb készséggel támogatását megígérte. Minthogy pedig nekem egyik részről sem volt megbízásom, csak természetesnek találtam azt a kijelentését, hogy konkrét javaslatot terjeszsek a városi tanács elé. Ily körülmények között, nézetem szerint, más sem mondott volna egyebet. Tény azonban az, hogy a szánatórium és üdülőtelepek elnyerése érdekében más városok ígéreteikkel elhalmozzák az Országos Munkásbetegséggyógyító- és Balesetbiztosító-pénztárt, és ha városunk kormányzóit mielőbb nem lépnek érintkezésbe az illetékes ténnyezőkkel, úgy ezt az intézményt is elhalásszák orrunk előtt. Eperjes, 1910. márcz 3.» Ezt a levelet — a kölcsönös meghallgatás elvéből folyólag — készségesen közöljük, de hangsúlyoznunk kell, hogy cikkírónkat a legjobb szándék és annak tapasztalata vezette, hogy városunk vezetői a szükséges erélyt nem mindig és mindenben tanúsítják. Ez ügyben egyébként szombaton (márcz. 5.) a gazdasági tanács értekezletet tartott; s kívánatos volna, ha városunk, a szükséges teleknek, esetleg fának is följánlása által, a szánatóriumnak Eperjesen leendő felállítását lehetővé tenné.

— **Április 2-ikán** lesz megtartva a zártkörű francia-magyar színelőadás. Kezdeté d. u. 6 órákor. Már előre is felhívjuk erre az illetékes körök figyelmét. Az előadás műsorát a következő számban közöljük.

— **A Berger-féle, eperjesi kávéház** a nyár elején nagymérvű átalakításon fog keresztülmenni. A nagytermet, a folyosó és a konyha területeinek hozzáadása által, jelentékenyen kibővítik, új szellőztető-készülékeket alkalmaznak, stb. A munka június elején kezdődik, s 60 ezer kor-ba fog — a *Fókúti* Dénes budapesti építész és betontechnikus készítette tervek szerint — kerülni. Az építés folyamán, két hónapig, a szálloda nagyrésze zárva lesz.

— **Eperjesen sósfürdő létesítése** iránt Sárosvármegye közigazgatási bizottsága, *Dobiás* Ede műszaki tanácsosnak helyes indítványa értelmében, a kormányhoz fölterjesztést intézett. *Tahy* József alispán előadta, hogy a tótsóvári főbánya-hivatal vezetője a fürdő ügyével már hosszabb idő óta foglalkozik, sőt a pénzügyminiszter több ízben az állami költségvetésbe tekintélyes összeget oly célból föl is vett, hogy a fürdőt Tótsóvárt létesítse. Dr. *Csatáry* Ágost bizotts. tag örömmel üdvözölte a fürdő eszméjét, és előadta, hogy a fürdőnek a Szigordi-völgyben leendő létesítése végett már előmunkálatok is folytak; de Szigordnak a várostól távol fekvése és a közlekedés mostohasága a sósfürdőnek ott leendő létesítését nehezé teszik. Tótsóvárt teljesen alkalmatlannak találja, mert a széltől védve nincsen, már pedig a kormány figyelmét felhívni kívánja arra, hogy az országban mindenütt pusztító tüdőbajnak gyógyítására — kapcsolatosan a sósfürdővel — oly gyógytelep is volna létesítendő, a mely jólevegőjű és széltől védett helyen fekszik. Ilyen van Eperjesen, a Kálvária mögötti völgyben, a hová a sós víz saját súlyánál fogva vezethető volna.

Itt nagyterjedelmű sátrak volnának elhelyezhetők; a Steinhübel-féle kertben pedig sportpálya lenne, s édesvízzel az ott levő vízvezeteki medenczéből ellátható könnyen volna. Kéri tehát a fölterjesztést azzal egészíteni, hogy a sósfürdő és a gyógytelep Eperjesen, mint diätetikai szempontból és levegőkürára is alkalmas helyen, létesítsék. A bizottság dr. *Csatáry* aia pos fejtegetéseit helyesléssel fogadta és elhatározta, hogy fölterjesztését a *Csatáry* által ajánlottak értelmében kiegészíti.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyületének eperjesi, 155. sz. fiókpenztára** évi, rendes közgyűlését márcz 6-ikán, vasárnap, délután 1 $\frac{1}{2}$ órákor a városház tanácstermében tartja. Erre az egyleti tagokat és az egylet iránt érdeklődő nagyközönséget meghívja. Ugyanakkor tartja közgyűlését a kisszebeni, 283. sz. fiókpenztár is, ugyancsak a városházán. — Az egylet a tagtársakhoz a következő kérelmet intézi: „Kérünk benneteket, jelenjétek meg mindannyian a gyűlésen. Azonkívül ismerőseitek körében terjeszsetek egyletünknek mindenkre nézve áldásos voltát! Embertársainkkal szemben csak jót teszünk, ha minél gyakrabban hangoztatjuk a következőket: «Gondoljatok a jövőre és lépjétek be ti is ez egyletbe», mert senki sem tudhatja, minő sorscsapás fogja érni! Ha betegség, baleset vagy agkori gyöngeség következtében rokkantak, keresetképtelenek leszünk, csakis ezen jótékony egylet nyújt nekünk — nagyon csekély heti járulékok ellenében — rendes heti segélyt.» Az egyletnek tagja lehet minden, rendes foglalkozással bíró férfi és nő 14. életévétől kezdve korkülmöbesség nélkül, orvosi vizsgálat nélkül. Új tagok a gyűlés színhelyén is fölvetetnek. Beiratási díj 1 kor. 50 fill. Beiratáskor 4 heti illeték fizetendő. Heti illeték 20, 24 vagy 30 fillér. Tíz évi tagság után az egylet a rokkant tagoknak 8-40, 9-80, illetve 11-90 kor. heti segélyt nyújt.

— **Turista-estély.** A Kárpátgyógyászat Eperjesi Osztálya idei felolvasását, szép műsorral, márcz. 20-ikán tartja meg a Kollégium nagytermében. Az Osztálynak sikerült megnyernie *Cholnoky* Viktor kolozsvári egyetemi tanárt, a ki «*Erdély*» czímmel tart érdekes felolvasást. Szébbnél-szebb, előtűnk még ismeretlen vidékek kerülnek bemutatásra. A vetített képek csak fokozzák a felolvasás érdekességét. A műsort szavalat és zeneszám teszi változatossá. Balpataky Rózsi szavalja Tompa Mihály egyik hangulatos versét. Szépné igérkezik a zeneszám is, a melyet a helybeli zenekola kiválóbb növendékei adnak elő az igazgatóság szives engedélye folytán. A felolvasás iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilvánult meg a közönség soraiban. Az Osztály az estély tiszta jövedelmét a Tatrán létesítendő obszervatorium javára ajánlotta és ezért, a jótékony célra való tekintettel, a tagoktól is szed nagyon mérsékelt belépti díjat.

— **A Kollégium** közös tanári-értekezlete, mely *Szutorisz* Frigyes koll. igazgató elnöklete alatt, febr. 26-ikán tartottat, főleg a Kollégium új szervezeti és kormányzati szabályzatának megállapításával foglalkozott. A szép számban megjelent tanárok az új szervezettel igen behatóan foglalkoztak és számos indítványt terjesztettek elő, a melyeket az értekezlet legnagyobb-részt elfogadott. Ezt megelőzőleg jelentette a koll. igazgató, hogy a kassai Kazinczy-emlékűnnepélyen, úgyszintén az okt. 30-ikán, Késmárkon megtartott, Tökölly Imre mauzoleumát felavató-ünnepélyen — ez utóbbin *Becht* József, *Mayer* Endre és dr. *Szlávik* Mátyás tanárokkal együtt — megjelent; *Kossuth* Lajos budapesti mauzoleuma felavató ünnepélyén pedig a koll. igazgató és dr. *Obál* Béla theol. akad. tanár vettek részt. Úgyszintén megjelent a koll. igazgató — több tanárral együtt — néhai *Schulek* Gusztáv jogakad. tanár özvegyének temetésén is. A tanári-értekezlet ezen elhalálozás, valamint *Mikler* Sámuel és *Hörk* József — a Kollégium egykori jeles tanárai — elhunytá fölött őszinte részvételt fejezte ki. Jelentette továbbá az igazgató, hogy dr. *Erekly* István jogtanár jan. 17-ikén, egyévi tanulmányi szabadságra, Angliába utazott, dr. *Obál* Béla theol. akad. tanár pedig tanulmányi szabadságáról, Halléből, visszatért, s hogy a szarvasi ev. tanítóképző-intézet igazgatójával megválasztott *Nikelszky* Zoltán koll. tanítóképz. tanár a tanári-karhoz meglehetősen búcsúlevelet intézett. Ebben hangsúlyozza, hogy a Kollégium körében és Eperjesen töltött éveire visszaemlékezni mindig szívesen fog. — A Kollégium igazgató választmánya, *Tahy* József koll. másodfelügyelő és *Korbély* Géza lelkész elnöklésével, febr. 28-ikán tartott ülést. Felolvasásra került *Gyürky* Pál főesperes-lelkésznek, a Kollégium egyházi elnökének levele, a melyben az ősi pártfogóság mellőzését és azt kéri kimondatni, hogy a Kollégium fentartója és kormányzója az egyházkerület. Hasonló szellemben szólalt

fel *Korbély* Géza is, kívánván az ősi pártfogóságnak, mint — szerinte — elavult intézménynek megszüntetését és a szabályzatból kihagyását, úgy a tanároknak az igazgató-választmányban eddig gyakorolt képviselői jogai jelentékeny korlátozását. Ezek a kijelentések és indokolások nagy vitát idéztek elő, a melyben *Tahy* József, dr. *Flórián* Károly és különösen *Ludmann* Ottó a pártfogóság és a tanári-kar jogait védelmezték. *Ludmann* hangsúlyozta, hogy a Kollégiumot az ősi pártfogóság alapította, évszázadokon át egyedül ő tartotta fenn; ennek létezését a kerület is elismerte, a midőn vele 1893-ban szerződést kötött. A tanárok is hozzájárulnak a Kollégium fentartásához nem csupán anyagilag, de nagymérvű szellemi munkájukkal is, a mely a Kollégium javára szolgál és fennmaradásának legfőbb biztosítéka. Az igazgató-választmány elhatározta, hogy miután ügyis csupán a létező szabályok kodifikálásáról van szó, a szabályzatban az ősi pártfogóságot meghagyja és a tanárok képviselői jogait nem korlátozza. Őt, teljes órai tárgyalás után, a melyben — a fentiekén kívül — *Brósz* László, *Gerhard* Béla, *Gömör* János, dr. *Obetkó* Dezső, *Szutorisz* Frigyes és dr. *Wallentiny* Samu vettek részt, az ig-vál. az új szabályzatot elfogadta. A szabályzat anyagát dr. *Flórián* Károly gyűjtötte össze és azt, ugyanannak közreműködésével, *Szutorisz* Frigyes koll. igazgató foglalta egybe és szövegezte meg. A tervezetet azután a koll. felügyelőség közbenjöttével is átvizsgálták. *Korbély* Géza indítványára az ig-vál. *Tahy* József m.-felügyelőnek hálás köszönetét fejezte ki azért, hogy a terjedelmes s annyi fáradságot és időt igénylő munkában oly nagy hűséggel és odaadással vett részt. Az ülés a kettős elnökségre elhangzott, lelkes eljénzéssel ért véget.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomor-bajnál a valódi «*Moll-féle seidlits-porok*» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll* A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll* A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Az eperjesi, Glück-féle rablógyilkosság** egyik tettesét, *Müller* János ottani ékszeroltvány személyében, Nyiregyházán a rendőrség letartóztatta. A tett elkövetését állítólag beismerte.

— **Nagyszerű sportelvezetésben** lesz része Eperjes közönségének pünkösdi két ünnepén. A *Magyarorsz. Testeső Egyesületek Szövetsége* felajánlotta az *E. T. V. E.*-nek a Szövetség kerületi tornáünnepének megtartását. Az *E. T. V. E.* rendezte elsőnek 1898-ban az ilyfajta tornáünnepet, a mely azóta megjárta az országnak több nagyobb városát. A tornászát és az atletika ügye azóta óriási haladt s eredményeit itt újra bemutatja. A kérdés végleges rendezése a Szövetség márcz 6-iki ülésében volt.

— **A Sárosvármegyei Patronage-Egyesület,** a mely alakulóban van, a mint értesülünk, csak a szoroson vett pártfogói tisztgyakorlásáról akar gondoskodni; fogházmisszióval és kiszabadult rabok elhelyezésével ellenben nem foglalkozik. A pártfogói tisztról való gondoskodásnál is tiszteletben fogja tartani az illető védezcsek vallásbeli hovatartozandóságát. A fogházmisszió és a kiszabadultak elhelyezése a Kassai Katholikus Patronage-Egyesület feladata marad, mint a melynek működési köre, alapszabályszerűleg, az egész kassai királyi tábla területére kiterjed. A Kassai Katholikus Patronage-Egyesület, hivatásánál fogva, a katolikus letartóztatottakkal foglalkozik; de addig is, a míg más felekezetek számára hasonló intézmények nem alakulnak, s a mennyiben az illetékes felekezeti hatóságok azt nem ellenzik, egyes esetekben kész lesz a nem-katolikusok ügyeit is elintézni.

— **A koll. főgimnázium építésére** 9 árajánlat érkezett. A pályázók közt szerepelnek Eperjesről: *Szántó* Zsigmond és *Szántó* Lajos (307 ezer kor.), *Elsasz* Manó (299 ezer), *Lizits* Jenő és *Poloczek* Róbert (299 ezer); Kassáról: *Wirth*, *Balla* és *Sincsik* (315 ezer), *Kozák* János (334 ezer), *Fekete* *Fülöp* (342 ezer); Igőlől: *Urnyi* János (319 ezer). Mindegyik pályázó 1 $\frac{1}{10}$ —11 $\frac{3}{10}$ % engedményt is ajánl stb. A költségvetés 352 ezer kor.-t irányoz elő.

— **A távbeszélő-előfizetők** sorába beleptek:

112. sz. *Keil* Ármán tejcarnoka.

113. sz. *Keil* Ármán sajtgyára.

114. sz. *Czion*-egylet.

— **Poloskák alapos kiirtását** a petéivel együtt csakis a Löcherer Cimexin poloska-irtóval eszközölhetjük, mert a Löcherer Cimexinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Löcherer gyógyszerésznél Bártfa, a helybeli gyógyszerárakban és drogueriában.

Magyar Védőegyesület eperjesi fiókja.

Rovatvezető: Stark Zsigmond egyes. titkár.

Magyar áruházak és az iparvédelem.

(Folytatás.)

Egyesületünk négy évi munkássága után az eddig elért eredményekből világosan megállapíthatjuk, vajjon a széles körben kifejtett propagandával, a nagyszámú tagtoborzással és fiókkegyesületek létesítésével, időszakos vásárok rendezésével stb. mennyivel jutottunk közelebb a célhoz.

Hogy a nemzeti eszmék fejlesztése, hazafias érzés ápolása nem lehet az egyesület egyedüli életcélja, az az alapszabályok homályos útmutatása dacára is világos előttünk. Sokkal komolyabb létérdekek tömörítik az ország törekvő elemeit egy táborba és ez: közgazdasági viszonyaink alapos megjavítása. A jólétre való törekvésnek azonban tényleg semmi köze a hazafisághoz, bár végeredményben az ország lakosainak vagyoni megerősödése a nemzet hatalmának és kifelé való érvényesülésének legfőbb attribútuma.

Mindazokban az országokban, melyekben az ipar fejlett és virágzó, a jólét jár nyomában. Ez a tudat, mint irányjelző világító-torony áll előttünk, midőn a hazai iparpártolás célját tűztük zászlónkra. Csak az a kérdés, vajjon az eszközöket, melyekkel e célt elérni óhajtuk, helyesen válogatjuk-e meg és célirányosan használjuk-e föl?

A központ a vidéki egyesületeknek részletes munkatervet dolgozott ki, melyre az eddigi tapasztalatok alapján azt az elszomorító kritikát kell kimondanunk, hogy teljes híjjával van a gyakorlati megvalósíthatóságnak. Az utasításnak legfőbb része újságpropagandát helyez a homlokterbe. Havonként, időszakonként és alkalmak szerint honi iparcikkek vételére serkentendő a helyi lapban a vevőközönség, czégek ajánlandók stb. Ha a vidéki fiókkegyesületnek esetleg külön lap állana rendelkezésére, úgy, mint a központnak, úgy a reklámnak ezt a módját megengedhetné magának. Azonban a vidéki egyesületek a helyi lapok kegyelméből kapnak helyet a lapban hírvataik közlésére és így csakugyan nem lehet megkívánni az amúgy is sok nehézséggel küzdő laptulajdonostól, hogy reklámokat díjtalanul közöljön. Aztán valljuk be, a vidéki újságcikkeknek vajmi csekély a hatásuk és befolyásuk; kevesen olvassák és még kevesebben követik a buzdító szövegeket. A munkaterv többi része is propagatív jellegű, mintsem konkrét eredményre vezető eszközökről szólna. Bizottságok alakíttassanak, melyek az iparosokat és kereskedőket honi anyagok és cikkek használatára felkérjék; joutémákat ajánl; az iparhoz és kereskedelemhez való leereszkedést javasolja, szociális kérdések tanulmányozására utasít és hasonló jókra oktat.

Alig tartalmaz a munkaterv egy-két, gyakorlatilag követhető eszmét. Ilyenek az időszakos vásárok és kiállítások rendezése, a háziipari-tanfolyamok létesítése, a háziipari termelés előmozdítása, a produkált cikkek értékesítése.

Ezek a munkaprogram legfőbb irányelvei. A propagatív irány, mint eddig is láttuk, vajmi csekély eredménnyel jár, míg a gyakorlati irányú tervek oly nagy tökélet igényelnek, a melyek messze túlhaladják a vidéki egyesületek pénzügyi képességeit.

A nagy aplomballal megindított védőtábla-terjesztés is célját tévesztette és kezd lassanként a tulipán sorsára jutni. A kereskedők, kik e védőtáblákat alkalmazni kezdték, sokkal több pénzügyi sikert, mint hazafias érdemet vélték vele szerezhetni. A siker elmaradván, az érdemről is lemondtak, és így a táblák kezdenek lassanként a kirakatokból eltűnedezni, hogy ismét helyt adjanak a külföldi cikkeknek.

Tény az, hogy a védőtábla nem lett a csalógató-eszközzé, mint a minőnek tervezték. Hiába, a vásárlóközönséget nem lehet saját érdeke rovására tisztán honi cikkek vásárlására rábírní. A kereskedő viszont kénytelen oly cikkek tartani, minőt a vevő tőle kér. S ha akad is elvétve oly vevő, ki honi cikket kíván vásárolni, nincs meg a garanciája arra nézve, hogy honi cikk címén esetleg vérbeli külföldi árut szónak a nyakába. Annyi fáradságot pedig a leghazafiasabb vevő sem vesz és nem is vehet magának, hogy a vásárlandó cikkek honi származásáról meggyőződést szerezzen.

Egy tapasztalt háziasszony itélete:

A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azon mindennapi ital, mely férjemnek munkaejét és jóhangulatát megtartja, mely mellett a gyermekek a legboldogabban fejlődnek, amellyel a gazdaságban sokat megtakarítok és a mely mindnyájunknak napról-napra jobban ízlik.

ung. c.

Felelős szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vescebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és kösvényénel, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

Bőr és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő eredménnyel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik túlsó életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack . . . . . 32 fillér.
1/4 literes palack 40
1/8 literes palack 48

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack . . . . . 6 fillér
1/4 literes palack 7
1/8 literes palack 9

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Grünbaum Kálmán

a Hollandi Életbiztosító r.-t. felügyelője

eljegyezte

Jung Adélt

Eperjesen.

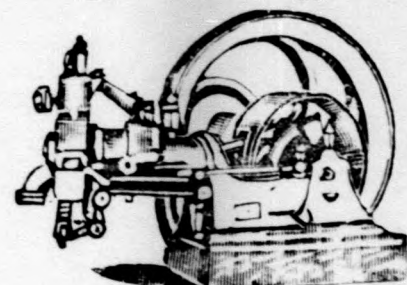
Ha szomorú nem lenne — nevetni kellene rajta!

Egy hétig vesződtem a katarusommal, beszédtem minden elképzelhető szert s csak a gyomromat rontottam el vele. Végre vettem egy doboz valódi Fay-féle szodeni ásványpasztillát 1 kor. 25 fillérért — és minden baj elmúlt! Hogy a legjobb gondolat mindig utóljára jön! De Fay valódi szodeni pasztillájára esküszöm s többé sohasem fogy ki a házamban!

Főképviselő Magyarországon és Ausztria részére: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzín-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat, valamint szivógázmotorokat.

== Meglepő újdonság! ==

EGYETEMES GENERATORUNKAL

a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Szabad kézből eladó

a Holló-utca és Erzsébet-liget sarkán fekvő, körülbelül 4000 négysz. öl területű, építési telkekre kiválóan alkalmas, Paulus-féle árnyas

≡ kert. ≡

Közelebbi értesítést ad e lap kiadóhivatala.

A legtartalmasabb

legelőkelőbb

legjobb napilap

AZ UJSÁG

Budapestben.

Egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 K. 1 hónapra 2 K 40.

Egyes példány ára 10 fill. Vasárnapi szám ára 20 fill.

KÁPOSZTÁS GÁBOR

okl. kőműves-mester

Eperjes, Desseffy Arisztid-utca 2. sz.

A nagyérdemű közönség b. tudomására juttatja, hogy 1910. január 1-jétől iparát önállóan vezeti.

Elvállal mindennemű tervezés- és költségvetés-készítést, új építkezéseket, épületátalakításokat, csatornázási munkákat, nedves falak kiszáraitását, különböző beton- és padlózási, valamint minden egyéb építkezési munkálatokat.

A nagyérd. közönség becses pártfogását annál inkább is kérném, mivel nehaj Gasch János építész úrnál 15 évig mint építészvezető szerepeltem s tapasztalataim révén a közönséget tökéletesen kielégíteni tudnám.

Maradtam kiváló tisztelettel: Káposztás Gábor.

1271—1909. sz.

Kisszeben sz. kir. város tanácsától.

Feladési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező erdőben A. üzemsztály II. tag 17., 20., 27., 29., 31., III. tag 1., 2. osztagában 1911—1915. évi időtartamban vetővágás alá kerülő, évenként az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal által megállapított, évi 18 katasztr. holdon levő fenyő **épület-, haszon- és rúd-fakészletnek** eladása iránt **1910. évi április 12-ikén d. e. 10 órakor** a városi tanács hivatalos helyiségében, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött, nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Kikiáltási ár:

1. a 20 cm. és azon felüli átmérőjű fenyőszálfa tömőköbmétereje 6 (hat) korona;
2. a 10—14 cm. átmérőjű fenyőrúd darabja 30 fillér;
3. a 15—19 cm. átmérőjű fenyőrúd darabja 80 fillér.

Bánatpénz 2000 korona.

Az ívenként egy-koronás bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. A megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel is kiírandó.

Utóajánlatok el nem fogadhatók, olyanok pedig, melyek a feltételektől eltérnek, figyelembe nem vétetnek.

Árverési és szerződési feltételek a városi tanácsnál és az eperjesi m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kisszeben, 1910. március 2.

Eiszelt Antal,
polgármester.

Kertek

vennek bérbe a Kálvária tájékán.

Czím: Fő-utca 6. sz. M. J.

DUNKEL V. K. Felsőmagyar-honi :: első parkettgyár- és gőzfűrész-részvénytársaság **KASSAN.**

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült, sokszorosán kitűntetett

parkettáit,

úgynevezett amerikai, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Nedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkettáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

■ Rajzminták díjmentesen. ■
Nagybani kivitel mindenféle

MEGNYILT!

MEGNYILT!

SAVOY-
nagy szálloda

VIII., József-körút 16. BUDAPEST, VIII., József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor-tól feljebb, fűtés-, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasút-közlekedés az összes pályaudvarokkal. ☼

64. sz.
1910.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Ipartestületnek
1910. március 20-ikán d. e. 10 órakor
a városház tanácstermében megtartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE

az Ipartestület t. tagjai ezennel meghívotnak.

Azon esetre, ha az egybegyűlt tagok száma az alapszabályok értelmében határozathozatalra elegendő nem lenne, a közgyűlés megtartására f. évi március 29-ik napjának d. e. 10 óraja tűzetik ki határnapul, a mikor a közgyűlés az egybegyűlt tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Napirend:

1. Elnöki jelentés.
2. Az 1909. évi számadások megvizsgálása, az 1909. évi vagyonmérleg bemutatása, azok fölötti határozathozatal, és a felmentvény megadása.
3. A testület 1910. évi költségelőirányzatának megállapítása.
4. Az előjáróság elnökének, 20 tagjának, 3 ellenőrnek és 4 pénzt. bizottsági tagnak megválasztása.
5. Egyéb indítványok, ha azok 20 tag aláírásával 4 nappal a közgyűlés előtt a választmányok beadattak.

Eperjesen, 1910. évi február 28-ikán.

Czigelbrier Róbert,
elnök.

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Steckenpferd-Lilientzappant (védjegye: nádparipa) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszappanok között a leghatásosabb szepők ellen s szép, puha és lágy arcbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában.

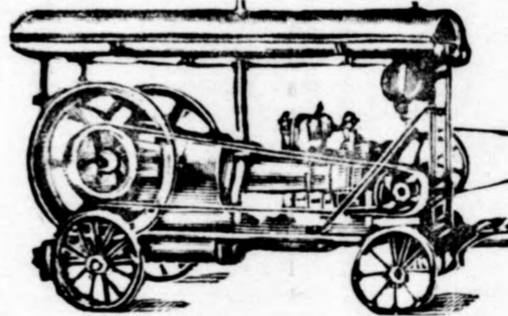
Motorok

Gazdák!

Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjék nek árjegyzéket európaszerte hírneves ::

magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőrő-, faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel

Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V., Aulich-utca 2. sz.

Sürgönczimi „Világosság” Budapest.

Kiváló, igen korai
burgonya

— ültetésre! — erfurti magból;
jobb és korábbi, mint a rózsa-krumpli.

1 kgr. ára 25 fillér. Kapható: Fő-utca 91. szám alatt, az emeleten.

UNGHVÁRY JÓZSEF

szőlőtelepén és gyümölcsfa-iskolájában

Czepléd (Pestmegye)

ez év **őszén** és **tavaszn** nagyobb mennyiségű (300—350 ezer darab) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1—5-éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, eper, savanyú szeder, bollvillei körte, azarogalagonya, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszmete, ribizke, málna, földi eper (szamóca), ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, piramis-eper, gömb-akác, piramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5—30, igen erősek 40—50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1—3-éves magcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, besztercei szilva, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy (Prunus Mahaleb) sárga barack, mandula, Prunus Myrabolana, galagonya és kőkény; ezek árai erősségük szerint 100 drb 80 krtól 1 frt 80 krig, 1000 darab 7 frttól 17 frtig. Lepényfa (Gleditschia triacanthos) és akác, áthatlan sövény készítésére igen alkalmas 1—3-évesek, igen nagy készlet (kb. 3 millió). Ennek ára 1000 drb 3 frttól 8 frtig. Sorfának használható akác 200—220 cm. magas 1 darab 20 kr, 100 drb 18 frt, 1000 drb 170 frt. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb 40—60 kr. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csemegecsölővessző, teljesen beérett, sima 1000 darab 4 frttól 7 frtig, gyökeres 20 frttól 25 frtig.

Tessék árjegyzéket kérni!

Görpálya

2400 m. vágány, 28 billenőkocsi,
váltók, fordítóköröngök

olcsón eladó.

Kérdezősködni: Blockner I.
hirdetési iroda, „R. 4000” jelige alatt,
Budapest, IV., Sütő-utca 6. =

☛ 5500 ☚

közjegyzőileg hitelesített orvosi és magánbizonyítvány igazolja, hogy a

= KAISER-féle =
MELL-KARAMELLÁK
a 3 fennővel

a Köhögést

rekedtséget, hurutot és nyalkasosast, torokhurutot, görcsöt és hőkhurutot a legjobban távolítanak el. Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható:

SCHOLZ ALFRÉD

czukrászdája- s kávéházában és

LEFKOVITS EMIL

fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESÉN.

ÜZLETÁTVÉTEL!

Van szerencsém a nagyérd. közönség becses tudomására adni, hogy a helybeli, 71 év óta

fenn-
álló **BOHRANDT J. V.**

fűszer-, festék- és anyag-üzletet megvettem.

Azon leszek, hogy t. megbízóimnak mindenkor kifogástalan minőségű árút a legmérsékeltbb árak mellett szolgáltatassak ki.

Szives pártfogását és jóindulatát kéri

Vajdicska Kálmán.

Értesítés. A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy
női hajfésülést és ondolálást
 ■ a legújabb divat szerint, ■
 szakszerűen végzek. Tisztelettel
 Arok-u. 33. sz. **Krizs-Mittermann Antónia.**

1910-es modellünk újításai:
 Intenzív lángzó, mely gyorsan torral és kevés szeszt fogyaszt.
 Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók. Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színű. Hozzáadva a „Rops” biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910
 a jelenkor legszebb, legtar-
 tósabb, legbiztosabb és leg-
 takarékosabb asztali tűz-
 helye. Ha feldül, elalszik!
 A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten:
 4.— korona.
 Kapható minden szakmába
 vágó üzletben.

„ROPS” Fémárúgyár Részvénytársaság
 Budapest, V., Váci-út 74-70.
 Helyi elárúsítók: Dahlström Károly, Lavotha Ödön,
 Luchs Ede és Társa, Moskovits Gyula, Tauth Viktor.
 Képviselek vidéken kerestetnek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
 Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
 görcs és gyomorbég, rögzött székrekedés, máj-
 bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
 női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
 óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
 Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
 Csak akkor valódi,
 ha mindegyik üveg Moll A.
 védjegyét tünteti fel. A Moll-
 féle sóborszesz nevezete-
 sen mint fájdalomcsillapító
 beuőrösölési szer köszvény,
 csúsz és a meghűlés egyéb
 következményeinél legismer-
 tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.
 Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
 mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-
 lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
 Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely:
 Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
 Bécs, I., Tuchlauben 9.
 Vidéki megrendelések naponta posta-utárvét mellett teljesíttetnek.
 A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírás-
 sával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
 és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
 és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható.
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
 Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

1224/1—1910. kig. szám.

Hirdetmény.

Értesítem a közönséget, hogy *Buchner Sándor* és *Moskovits Gyula* eperjesi lakosok a *Lőcsei-úton lévő telkükön ipartelepet* szándékoznak létesíteni.

Felhívom mindazokat, a kiknek e telep engedélyezése ellen kifogásuk van, hogy kifogásaikat 1910. évi március 8-ikáig a tanácsnak írásban, 1910. évi március 8-ikán d. u. 4 órakor Eperjes sz. kir. város tanácstermében az engedélyezési tárgyalás vezetőjének annál is inkább jelentsék be, mert különben a telep — hacsak köztekintetek nem akadályozzák — engedélyeztetni fog.

Eperjes, 1910. március 3

Krayzell Aladar,
 polgármester.

1908-iki hegyaljai 4-puttonos, finom **aszúbor**
 lepecsételt palaczkokban literenként 5 (öt) koronáért Jeney Józsefnél Eperjesen, Szebeni-út 14. szám alatt kapható.

Egy **hegyi-kert,**
 melyben egy nyaralásra alkalmas villa is fekszik, bérbeadandó, esetleg szabad kézből eladó.

Felvilágosítással szolgál dr. *Sztehlo János* ügyvéd, Eperjesen.

NAGYENYED= re forduljon minden érdeklődő,
 ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra!

Gyümölcsfacsemeték
 Sétányfák, Díszcserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK (I-ssima árú)
 európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai.
 faiskolák és szőlőoltványtelepek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
 Budapest, Váci-körút 68,
 által a legújabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
 letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lőhere-
 cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
 marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők,
 széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
 Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
 vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
 temes aczélekek, 2- és 3-vasu ekék és
 minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Már megjelent :: a **SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ**
 legújabb, 1910. évi kiadása ■
 ■ **356 oldal** terjedelemben,
 a vármegye s Eperjes térképével.
 Ára 5 K. ■ Vidékre 5 K. 30 f.
 beküldése ellenében bérmentve.

Kapható
Kösch Árpád könyvnyomdájában
 Eperjesen.

TEA
Lerloff Waszili és fiai
MOSZKVA

Kizárólagos eladási hely Eperjesen: BEIN SIMON üzletében.

Oh jaj!
 Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,
 az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
 Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” GYOGYSZERTAR
 Budapest, VI., Váci-körút 17

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
 Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.